

Krizový plán školy školní rok 2023/2024

...co dělat, když...

V Prostějově dne 1. 9. 2023



Vypracovala: Ing. Renata Kubová
školní metodik prevence

Krizový plán školy je součástí Preventivního programu školy.

Cílem krizového plánu je stanovit postupy, kterými budou minimalizovány případně eliminovány možné dopady rizikového chování vyskytujícího se v prostředí školy. Vychází z metodického pokynu MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, studentů a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007-51, Metodického pokynu MŠMT k prevenci a šikanování mezi studenty škol a školských zařízení, č.j. 24 246/2018-6 a Metodického pokynu MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání studentů z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 196/2002-14.

Obsah

1. Co dělat, když... - úvod.....	3
2. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy.....	4
3. Krizový plán školy pro řešení šikanování mezi studenty školy	9
4. Záškoláctví	13
5. Krádeže	13
6. Rasismus	13
7. Vandalismus	13
8. Kyberšikana	14

Použité zkratky

PPP	Pedagogicko - psychologická poradna
SVP	Středisko výchovné péče
SPU	Specifické poruchy učení
PLPP	Plán pedagogické podpory
PO	Podpůrná opatření
IVP	Individuální vzdělávací plán
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
PPŠ	Preventivní program školy
ŠMP	Školní metodik prevence
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí

1. Co dělat, když... - úvod

Součástí prevence sociálně patologických jevů (návykové látky, poruchy příjmu potravy, šikana, kyberšikana, homofobie, extremismus, rasismus, záškoláctví atd.) je diagnostika změn chování studenta, případně celého kolektivu. Při náhlé změně chování, zhoršeném prospěchu nebo jiných příznacích je třeba:

- promluvit s studentem v bezpečném, důvěrném prostředí a pokusit se odhalit příčiny změny. S studentem promluví třídní učitel, případně jiný pedagog, ke kterému má student důvěru;
- o situaci a poznacích informovat třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce, případně ředitele školy,
- v případě, že je do záležitosti zapojen celý kolektiv třídy, provádí šetření dle závažnosti třídní učitel, metodik prevence, případně ředitel školy s ostatními členy preventivního týmu;
- třídní učitel informuje o vzniklé situaci zákonné zástupce nezletilého studenta případně studentů a nabídne pomoc při řešení nebo doporučí poradenské zařízení. Třídní učitel, případně ve spolupráci s výchovným poradcem, sepíše o setkání se zákonnými zástupci zápis. U zletilého studenta je informována osoba pověřená vyživovací povinností.

Zákonní zástupci studentů jsou informováni o prospěchu a chování studenta na třídních schůzkách a mají možnost od vyučujícího kdykoliv žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupů řešení.

Výchovný poradenský systém na škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Školní poradenské pracoviště:

jméno	funkce	telefon	email
Ing. Renata Kubová	Ředitelka školy	775 707 374	reditel.prostejov@artecon.cz
Ing. Renata Kubová	Metodik prevence	775 707 374	reditel.prostejov@artecon.cz
Mgr. Renata Kubová	Výchovný poradce	775 707 374	reditel.prostejov@artecon.cz
MgA. Dominika Majerová	Vedoucí ŠPP Školní kariérový poradce	775 857 974	majerova.d@artecon.cz

Přehled institucí:

Pedagogicko-psychologická poradna Prostějov	tel.: 582 345 139, 582 344 237
MěÚ Prostějov, Odbor sociálních věcí	tel.: 582 329 321
OSPOD	tel.: 582 329 550
Středisko RESOCIA Přerov	tel.: 581 201 243
Linka bezpečí	tel.: 116 111
Rodičovská linka	tel.: 840 111 234, 606 021 021
Hasičský záchranný sbor	tel.: 150
Zdravotnická záchranná služba	tel.: 155
Policie ČR	tel.: 158
Integrovaný záchranný systém	tel.: 112

2. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy

Plán vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 21291/2010-28), který je účinný od 1. 11. 2011.

Návykové látky

Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobitelné nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek (OPL), a to bez ohledu na věk studenta a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Je nutné rozlišovat uživatele a distributora OPL. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu. Navádění jiných studentů k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

V souvislosti s novým zákonem č. 65/2017 Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek jsou prostory školy označeny zákazem kouření, zákazem používání elektronických cigaret. Ve školském zařízení platí zákaz prodeje tabákových výrobků a kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených k kouření a elektronických cigaret.

Základní informace o drogách:

▪ Alkohol

Alkohol je vysoce tolerovaná droga, jejíž užívání může vést k jinému rizikovému chování. Je snadno dostupný, má vliv na psychiku a mozek, což se projevuje v chování podle množství požitého alkoholického nápoje. Při nižších dávkách zlepšuje náladu, sebevědomí, mnohmluvnost, při vyšších dávkách se snižuje sebekritičnost, zábrany, zvyšuje se agresivita.

▪ Tabák

S kouřením začínají již malé děti a brzy se u nich rozvine psychosociální závislost, až u 70 % kuřáků vzniká fyzická drogová závislost na nikotinu.

▪ Marihuana

Účinné látky mají psychotropní efekt. Sušené listy marihuany mají výrazné aroma. Další forma drogy je hašiš. Psychická závislost se objevuje u dlouhodobých uživatelů, nebývá zvýšená tolerance na drogu ani výrazné odvykací příznaky. U určitých osob může dojít k rozvinutí psychických problémů - deprese, úzkosti, paniky vedoucí k sebepoškozování, může dojít k poruchám myšlení a krátkodobé paměti, rozvoji paranoidního stavu. Většina těchto stavů po odeznění intoxikace ustupuje.

▪ Těkavé látky - ředidla, lepidla, plynné látky

Jedná se o vysoce nebezpečné chemikálie. Tyto látky ovlivňují mozek - centrální mozkovou soustavu. Účinek je krátkodobý a brzy odezní. Dostavuje se euforie, poruchy vnímání, halucinace, poruchy vědomí a spánku, agrese. Toluén vyvolává psychickou závislost.

Nebezpečnost této látky spočívá v neodhadnutí dávky. Může dojít k bezvědomí až komatu, k srdeční zástavě, zástavě dechu nebo udušení zvracením. Trvale poškozuje mozek.

▪ **Methamfetamin**

Jedná se o stimulační drogu - má budivý efekt, ovlivňuje centrální mozkovou soustavu. U nás je nejčastěji užíván pervitin. Pervitin zrychluje myšlení, zvyšuje motorické tempo, vytváří třes, zahání únavu, vyvolává euforii a příjemné pocity tělesné i duševní, snižuje chuť k jídlu. Po užití pervitinu má jedinec rozšířené zornice očí, zvýšený tep a krevní tlak, zvýšenou celkovou aktivitu organismu, intoxikovaný je hovorný, neklidný, v dobré náladě, ztrácí zábrany, zvyšuje se jeho sexuální pud.

▪ **Heroin**

Řadí se mezi opioidy. Injekční aplikace drogy je vysoce riziková. Má rychlý vliv na centrální nervový systém, potlačuje bolest, působí euforii, má tlumivé a zklidňující účinky. Často se apatie střídá s nespavostí, únavou a podrážděností. Na jeho pravidelném užívání vzniká i fyzická závislost, takže syndrom odnětí látky (abstinenční příznaky) je provázen velkými bolestmi a dalšími závažnými somatickými problémy.

▪ **Extáze**

Pod pojem „extáze“ řadíme celou řadu synteticky vytvořených stimulačních látek s halucinogenním potenciálem. Drogu užívají mladí lidé na tanečních akcích, v klubech a na masových tanečních festivalech. Uživatel extáze hodně tančí a nepociťuje vyčerpání, to může být nebezpečné a může dojít k dehydrataci.

Příznaky užívání drog:

- výkyvy nálad,
- vznětlivé a agresivní chování,
- únava,
- úpadek vzhledu a zanedbávání zevnějšku, špinavé oblečení,
- začervenání kolem nosu,
- zúžení nebo rozšíření zornic,
- lhaní, tajnosti,
- ztráta chuti, hubnutí,
- utrácení hodně peněz,
- ztrátení věcí z domu, krádeže peněz doma i ve škole,
- ztráta zájmu o zájmy, sport,
- změna kamarádů, ztráta původních kamarádů,
- samotářství,
- zvýšený zájem o drogové symboly (na tričkách, hudba subkultury apod.),
- zhoršení školního prospěchu,
- pozdní časté příchody domů, časté přespávání u neznámých kamarádů a daší.

Konzumace návykových látek ve škole

- V případě, kdy je student přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Návykovou látku je třeba studentovi odebrat a zajistit jí, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Podle závažnosti momentálního stavu studenta, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je student pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci na tel.č.: 155.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí vyjádření studenta a vyrozumí vedení školy.
- V případě, že student není schopen pokračovat ve vyučování nebo není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned osobu, která vykonává vyživovací povinnost a vyzve jej, aby si studenta vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- Jestliže není osoba, která má vyživovací povinnost dostupná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně právní ochrany dětí vyžadovat pomoc.
- Osobě, která má vyživovací povinnost ohlásí škola skutečnost, že student konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je student schopen výuky.
- Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- V případě uživatelova zájmu nebo zájmu osoby, která má vyživovací povinnost poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- V případě podezření na intoxikaci studenta může pedagogický pracovník provést orientační test nepřítomnosti OPL, ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. studenta staršího 18 let s orientačním testováním studenta na přítomnost OPL. Pokud je test pozitivní, sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením studenta a postupuje viz. výše.
- Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu studenta do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se student intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

- Distribuce OPL je v ČR považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které student distribuuje, není rozhodující.
- Přechovávání OPL je také protiprávním jednáním. Množství, které u sebe student v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek, nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin.

- Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Postup při nálezů omamných nebo psychotropních látek ve škole

- A.** V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 2. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
 3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku zalepí, přelepí opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji.
 4. O nálezů vyrozumí Policii ČR na tel. č. 158.
- B.** V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého studenta látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 2. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
 3. O nálezů sepíše stručný záznam (jak látka vypadala, v jakém obalu byla, místo a okolnosti nálezů) s vyjádřením studenta, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno studenta. Zápis podepíše i student, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu školy je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.
 4. O nálezů vyrozumí Policii ČR na tel. č. 158, která látku identifikuje, zajistí a informuje zákonného zástupce.
 5. V případě, že je látka nalezena u studenta, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři. Další postup nutný k identifikaci látky zajistí Policie ČR.
 6. Do příjezdu Policie ČR ponecháme studenta v místnosti pod dozorem dospělého.
- C.** V případě, kdy pracovníci školy mají **podezření, že některý z studentů má nějakou omamnou nebo psychotropní látku** u sebe, postupují takto:
1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
 2. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce studenta.
 3. Studenta izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U studenta v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku věcí.

Doporučení :

- Nikdy neprovádět kontrolu tašky, bez souhlasu studenta.
- Nikdy neprovádět kontrolu sám, ale vždy za přítomnosti svědka.
- S podezřelou látkou manipulovat co nejméně.
- U zletilého studenta je informována osoba pověřená vyživovací povinností.
- V případě podezření, že je nezletilý student pod vlivem drog, je nutno volat lékaře a zákonné zástupce (veškeré jednání podchytit písemně). U zletilého studenta je informována osoba pověřená vyživovací povinností.

Doporučené odkazy:

www.prevence-info.cz

www.drogy-info.cz

www.odrogach.cz

www.adiktologie.cz

www.drogy.net

www.promolisms.cz

www.alkoholmetr.cz

www.alkoholik.cz

www.podaneruce.cz

3. Krizový plán školy pro řešení šikanování mezi studenty školy

Plán vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 21291/2010-28), který je v platnosti od 1. 11. 2011.

Charakteristika šikanování

Šikanování – (z fr. *chicane* = *týrání*) je způsob chování umožňující většinou v bezprostřední komunikaci fyzickým a psychickým týráním druhých získat nad nimi pocit převahy, moci či určité výhody. Jde o jednání agresivní, často nezákonné, ale trpěné a mnohdy podporované určitou skupinou. Lze je charakterizovat jako chování asociální. Podhoubí šikany je v osobnostních rysech týrajícího i jeho oběti a v lhostejnosti okolí, v sociální atmosféře, v některých ideologiích.

(Velký sociologický slovník, Univerzita Karlova, Vydavatelství Karolinum, 1996 Praha)

Projevy šikanování

Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Student je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- Při přestávkách vyhledává blízkost pedagogů.
- Má-li student promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřenyiny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu studenta, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- Kritika studenta, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislným, nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na studenta, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které student dostává od jiných spolustudentů, zejména pronášené panovačným tónem.
- Skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na studenta k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.

- Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Postupy řešení šikanování

Devět kroků při řešení počáteční šikany:

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a rozpoznání zda nejde o neobvyklou formu šikanování

- úkol naplňujeme především prostřednictvím rozhovoru s informátory a oběťmi,
- nesmí docházet k přímé konfrontaci pachatele a oběti.

2. Rozhovor s informátory a oběťmi

- po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s oběťmi (ne s podezřelými pachateli),
- při rozhovoru s obětí je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci (je potřeba ochránit ji před možnou pomstou agresorů).

3. Nalezení vhodných svědků

- vytipovat členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat (vybrat studenty, kteří s obětí sympatizují, kamarádi s ní, nebo ji alespoň neodmítají, studenty nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování).

4. Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky

- rozhovory zorganizovat tak, aby o nich druzí nevěděli,
- vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontaci dvou svědků,
- vážnou chybou je společné vyšetřování svědků a agresorů. Za zásadní chybu považují konfrontaci obětí a agresorů.

5. Ochrana oběti

6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

- je to poslední krok ve vyšetřování,
- dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést tento rozhovor,
- cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů.

7. Výchovná komise

- v rámci společného setkání pedagogů a studenta-agresora i jeho zákonných zástupců se rozhoduje o výchovných opatřeních.

8. Rozhovor s rodiči oběti

- zákonné zástupce je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních.

9. Práce s celou třídou

Postup vyšetřující osoby, má-li podezření na šikanu:

- Konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy.
- Co nejdříve oznámit podezření vedení školy, výchovnému poradci, konzultovat další postup.
- Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou.

- Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:
 - a) **Kdo** je obětí, popřípadě **kolik** obětí je.
 - b) Kdo je agresorem, kolik agresorů je. Kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník šikánování a kdo je obětí i agresorem?
 - c) **Co, kdy, kde, a jak** dělali agresoři obětím?
 - d) K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
 - e) Jak dlouho šikana trvá?
- Spojit se se zákonnými zástupci případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Poprosit je o pomoc.
- Vyslechnout oběť – citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací. **NIKDY** neřešit problém před celou třídou!
- Zajistit ochranu oběti šikany.
- Teprve nyní vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou. **NIKDY nekonfrontovat oběti a agresory společně!** Vytipovat nejslabší článek, dovést je k přiznání či vzájemnému obviňování.
- Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel, školním metodik prevence, případně psycholog). Ta na základě shromážděných informací posoudí, zde se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti, navrhne další postup vůči obětem i agresorům i třídě jako celku. Potrestání agresorů je individuální, závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu.
- Individuálně pozvat zákonné zástupce agresorů. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření, zdůraznit možnost nápravy a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na Policii ČR.
- Individuálně pozvat zákonné zástupce obětí šikany. Seznámit je se situací, domluvit se na opatřeních (terapie, osobnostní výcvik...).
- Rozebrat situace ve třídě (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. Třídu i nadále pozorně sledovat.

Brutální šikana

V případě brutální šikany se doporučuje postupovat následujícím způsobem:

1. Zvládnout šok a postarat se o oběť.
2. Přivolat pomoc.
3. Zabránit domluvě.
4. Poskytnout oběti pomoc a bezpečí.
5. Přivolat policii.

Při šetření šikany se můžeme setkat s různými formami zakrývání:

1. Od oběti lze těžko získat podrobnější a často i objektivní informace.
2. Agresoři často úporně a vynalézavě lžou, používají falešné svědky a nutí oběti ke lhaní nebo odvolání výpovědi.
3. Pro ostatní členy nemocné skupiny je příznačný strach vypovídat.
4. Někteří zákonní zástupci agresorů chrání své děti za každou cenu.
5. Někteří zákonní zástupci oběti se obávají spolupracovat při vyšetřování.
6. Při některých typech pokročilých šikan pedagogové chrání vůdce agresorů a nevědomě brání vyšetřování.

Potrestání agresora:

1. Pro potrestání lze užít běžná výchovná opatření.
2. Informovat zákonné zástupce.
3. Platí tyto zásady:
 - nezaujímat proti útočníkovi agresivní postoj – posiluje to model agresivního chování,
 - odlišit okamžitý zásah na ochranu oběti před kázeňským řešením,
 - neplýtvat slepou municí - plané hrozby ukazují jen na naši bezmocnost,
 - omluvy obvykle nic nevyřeší,
 - trvat na odčinění škody – uhradit zničené věci, vrátit věci získané vydíráním atd.,
 - důslednost - udělovat jen tresty, jejichž plnění lze kontrolovat.

Kdy vyrozumět Polici ČR/OSPOD

Pokud má pedagog jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně právní ochrany dětí. V případě, že zákonní zástupci odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, je škola opět oprávněna vyrozumět OSPOD.

Program proti šikanování

Důležitou součástí boje proti šikaně je **prevence**, na níž by se neměl podílet pouze školní metodik prevence, ale měla by být v zájmu všech pedagogických pracovníků.

Je nutno zaměřit ji zejména na:

1. Pravidelné diskusní kruhy studentů – zásada: o všem je možné otevřeně mluvit.
2. Psychologické hry a cvičení.
3. Práce s kolektivem mimo školu – výlet, exkurze aj.

Pro zajištění ochrany oběti, ale i ostatních studentů školy v případě výskytu šikany je nutno:

1. Kontrolovat příchody a odchody studentů ze školy.
2. Zvýšit dozor ve třídě během přestávek.
3. Podle získaných informací zajistit bezpečí na místech a v situacích, kde nejčastěji dochází k šikanování (šatny, třídy, toalety, málo frekventovaná místa apod.).

Doporučené odkazy:

www.stop-sikane.cz

www.internetporadna.cz

www.linkabezpeci.cz Sdružení Linka bezpečí (116 111)

www.zachranny-kruh.cz

www.sikana.org

4. Záškoláctví

Zletilý student, by měl vedoucího učitele nejpozději do 3 dnů od začátku absence studenta ve škole informovat o důvodu nepřítomnosti studenta ve škole. Pokud tak neučiní, situaci lze klasifikovat jako záškoláctví. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

5. Krádeže

Krádež je protiprávní jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován. Pokud se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost (je-li odcizená věc vyšší finanční hodnoty – nad 5 000,- Kč jde o trestný čin) hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. U každého podezření o výskytu krádeže musí být informován ředitel školy.

O krádeži a jejím šetření se provede záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.

Po zjištění situace ihned ohlásit krádež zákonným zástupcům poškozeného studenta. U zletilého studenta je informována osoba pověřená vyživovací povinností. Zákonným zástupcům zloděje krádež ohlásíme po precizním zjištění příčin.

6. Rasismus

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně je i poškozuje.

- zajistit bezpečnost případné oběti,
- informovat zákonné zástupce oběti i agresora,
- zjistit hloubku rasistických postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu,
- zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole,
- vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu,
- zaměřit výuku na tyto problémy,
- okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi studenty vyvolanými uvedenými postoji a názory,
- v případě závažných projevů (především násilných) informovat bezpečnostní složky (Policii ČR).

Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

7. Vandalismus

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních studentů, případně dalších členů školní komunity. Dle školního řádu student nesmí vědomě ničit majetek školy či někoho jiného. U zletilého studenta je informována osoba pověřená vyživovací povinností. Student je povinen uhradit

způsobenou škodu. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

8. Kyberšikana

Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určují její závažnost.

U každého podezření o výskytu kyberšikany musí být vždy informován ředitel školy.

Co dělat:

1. Zajistit ochranu oběti - kontaktovat operátora mobilní sítě nebo zřizovatele webových stránek, profilu na sociálních sítích atd.
2. Zajistit dostupné důkazy s podporou IT kolegy.
3. Vyšetřit všechny souvislosti a případně požádat o odbornou pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie,...). Kontaktovat a spolupracovat se sociálními sítěmi nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.
4. Zvolit takové opatření a řešení, které je odpovídající závažnosti prohřešku a důsledkům, které agresor způsobil.
5. Informovat zákonné zástupce oběti i zákonné zástupce kyberagresora. Poučít zákonné zástupce koho mohou kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.).
6. Pokud došlo k tomuto činu v prostorách školy, bude přestupek hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád),

Oběti je třeba doporučit, aby:

- neodpovídala,
- ukládala důkazy (screenshoty),
- mluvila o tom, co se jí děje.

Pokud má pedagog jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). V případě, že se zákonné zástupce odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, je škola opět oprávněna vyzoomět OSPOD.

Doporučené odkazy:

www.e-bezpeci.cz

www.internetembezpecne.cz

www.linkabezpeci.cz

www.napisnam.cz

**Prohlášení v souvislosti s orientačním testováním
na přítomnost návykových látek**

V zájmu preventivní ochrany zdraví a bezpečnosti studentů naší školy Vás žádáme, abyste zvážili vyjádření souhlasu či nesouhlasu s možností orientačního testování v nenadálých situacích na přítomnost návykových látek v lidském organismu v průběhu studia na ART ECON – Střední škola, s.r.o.

Testování bude provedeno **pouze v případě vážného podezření** na konzumaci návykových látek

a v **případě ohrožení zdraví či života**. Testování na alkohol bude provedeno pomocí dechové zkoušky, v případě přítomnosti omamných a psychotropních látek pomocí zkoušky ze slin.

O výsledku testu bude informována osoba pověřená vyživovací povinností. Pokud bude test pozitivní, uhradí jej zletilý student.

Při udělení nesouhlasu z Vaší strany a řešení takové situace bude škola postupovat podle doporučení MŠMT a informovat také příslušné orgány (orgány sociálně - právní ochrany dětí).

V případě, kdy je zletilý student pod vlivem návykové látky do té míry, že je student ohrožen na zdraví a životě, bude přivolána lékařská služba první pomoci.

Jméno a příjmení zletilého studenta:.....třída.....

Souhlasím – nesouhlasím (vyberte) s možností orientačního testování přítomnosti omamných a psychotropních látek v mém organismu v době studia na ART ECON – Střední škola, s.r.o., existuje-li důvodné podezření z použití návykové látky a možného ohrožení mého zdraví.

Vdne.....

.....

podpis zletilého studenta